

**TYÖELÄMÄ- JA TASA-
ARVOVALIOKUNNAN LAUSUNTO
10/2013 vp**

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä annetun lain 6 ja 12 §:n muuttamisesta

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 24 päivänä syyskuuta 2013 lähettäessään hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä annetun lain 6 ja 12 §:n muuttamisesta (HE 131/2013 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi sosiaali- ja terveystieteiden valtiokuntaan samalla määrännyt, että työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan on annettava asiasta lausunto sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Pia Nissinen, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
- sosiaalineuvoja Pirkko Justander ja koulutuspoliittinen suunnittelija Sari Kokko, Vammaisfoorumi ry
- työ- ja koulutusvalmentaja Jyrki Rinta-Jouppi, Mielenterveyden Keskusliitto ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- työ- ja elinkeinoministeriö
- VATES-säätiö

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämistä koskevaa lakia siten, että työkyvyttömyyseläkkeen lepäämäänjättämiskauskojen välissä edellytetty kolmen kuukauden pakollinen eläkejakso lyhennetään yhteen kuukauteen. Lain voimassaoloa jatketaan vuoden 2016 loppuun, jotta lain vaikuttavuutta työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työllistymiseen pystytään vielä selvittämään ja arvioimaan.

Työkyvyttömyyseläkkeen voi jättää lepäämään enintään kahdeksi vuodeksi. Eläkkeen le-

päämäänjättämiskertoja ei ole rajoitettu, mutta uuden lepäämiskausko edellytyksenä on kolmen kuukauden eläkejakso. Valiokunta pitää esitystä pakollisen eläkejakson lyhentämisestä yhteen kuukauteen hyvänä ja tarpeellisena ja katsoo, että muutos helpottaa lyhyiden ja satunnaisten töiden vastaanottamista. Valiokunta pitää tarpeellisena, että lain vaikutukset työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työllistymiseen selvitetään. Valiokunta puoltaa ehdotuksen hyväksymistä.

Työkyvyttömyyseläkkeensä lepäämään jättäneiden työssäkäymistä tuetaan maksamalla 16

vuotta täyttäneen ylintä vammaistukea niille, joilla eläkkeen lepäämäänjättämishetkellä oli maksussa vammaisetuksista annetun lain mukainen eläkettä saavan hoitotuki. Hoitotuki on tarkoitettu korvaamaan toimintakyvyn heikkenemisestä aiheutuvia haittoja, jotka monissa tapauksissa ovat fyysisiä. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että monet eläkkeensä lepäämään jättäneet kehitysvammaiset ja mielenterveyskuntoutujat jäävät ilman vammaistuen suuruista kannustinta, koska he eivät useinkaan täytä eläkkeensaajan hoitotuen myöntämiskriteeri-

tä. Valiokunta katsoo, että eri syistä työkyvyttömyyseläkkeellä ja eri eläkejärjestelmien piirissä olevien työhönpaluun tukemiseen tarkoitettuja kannusteita tulee edelleen kehittää ja yhteensovittaa.

Lausunto

Lausuntonaan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta esittää,

että sosiaali- ja terveysvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 22 päivänä lokakuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Tarja Filatov /sd	Kristiina Salonen /sd
vpj.	Anne-Mari Virolainen /kok	Sari Sarkomaa /kok
jäs.	Anna Kontula /vas	Arto Satonen /kok
	Jari Lindström /ps	Mikko Savola /kesk
	Eeva-Maria Maijala /kesk	Katja Taimela /sd
	Lea Mäkipää /ps	Jani Toivola /vihr
	Merja Mäkisalo-Ropponen /sd	Maria Tolppanen /ps
	Elisabeth Naucclér /r	vjäs. Sari Palm /kd.
	Annika Saarikko /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

neuvotteleva virkamies Marjaana Kinnunen.